

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om forbedring af virkningen af EU's udviklingspolitik: En dagsorden for forandring/EU's fremtidige tilgang til budgetstøtte til tredjelande

COM(2011) 637 final og COM(2011) 638 final

(2012/C 229/26)

Ordfører: **An LE NOUAIL MARLIÈRE**

Kommissionen besluttede den 30. oktober 2011 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

»Forbedring af virkningen af EU's udviklingspolitik: En dagsorden for forandring/ EU's fremtidige tilgang til budgetstøtte til tredjelande«

COM(2011) 637 final og COM(2011) 638 final.

Det forberedende arbejde henvises til EØSU's Faglige Sektion for Eksterne Forbindelser, som vedtog sin udtalelse den 30. april 2012.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 481. plenarforsamling den 23.-24. maj 2012, mødet den 24. maj 2012, følgende udtalelse med 146 stemmer for, 60 imod og 30 hverken for eller imod:

1. Konklusioner og anbefalinger

EØSU bifalder og støtter de to forslag, idet udvalget dog gør opmærksom på behovet for at tilpasse de bebudede målsætninger til den virkelighed, som de befolkninger, hjælpen i sidste ende er rettet mod, står i, hvorfor udvalget foreslår:

1.1 At inddrage civilsamfundets organisationer (hvortil bl.a. hører fagforeninger, kooperativer, ngo'er og arbejdsgiverorganisationer), ikke blot i tilrettelæggelsen af de generelle retningslinjer, men gennem hele processen med udvælgelse og gennemførelse af projekterne og evaluering af resultaterne for at støtte og komplettere de administrative, diplomatiske og retlige kontrol- og evalueringsprocedurer relateret til EU-finansieringen.

1.2 At inddrage i stedet for blot at høre arbejdsmarkedets parter og andre civilsamfundsorganisationer vil give mulighed for at drage nytte af en sagkundskab, der er baseret på sociale, økonomiske og miljømæssige erfaringer, af engagerede borgers frivillige indsats, og samtidig forbedre repræsentativitet og demokrati – åbning, udvidelse, gennemsigtighed, uafhængighed (målsætningen om ejerskab).

1.3 Dér, hvor de findes, er de økonomiske og sociale råd en værdifuld ressource. EØSU har, sammen med sine forskellige partnere, dvs. den tredje sektors organisationer, fagforeningerne og arbejdsgiverorganisationerne, altid og uanset forhindringer været involveret. Udvalget har været samtalepartner for de europæiske offentlige myndigheder i de delegationer, det har haft forbindelse til, og har både bygget bro mellem institutionerne og civilsamfundets, arbejdsmarkedets og erhvervslivets organisationer og ved flere lejligheder henstillet, at EU viede menneskerettighederne større opmærksomhed.

1.4 **Der skal ligeledes sikres en bedre balance i høringen af civilsamfundsorganisationerne** i EU og modtagerlandene. Det er afgørende at undgå en instrumentalisering af den europæiske udviklingspolitik. Dette kan navnlig sikres ved kryds-høring af ikke-statslige aktører (¹).

1.5 Dagsordenen for anstændigt arbejde, der bidrager til inklusiv og bæredygtig vækst, må inddrages, når det gælder koncentration af sektorer på nationalt niveau. Arbejdsmarkedets parter må inddrages fra første færd i den politiske dialog for at sikre demokratisk indflydelse på udviklingspolitikkerne, som ikke kun vedrører regeringerne.

1.6 En differentiering mellem lande eller landegrupper må baseres på relevante indikatorer som f.eks. FN's indeks for menneskelig udvikling og være i tråd med fattigdomsbekæmpelsen. Under alle omstændigheder bør der etableres en strategi for gradvis udfasning af de såkaldte »nye økonomier«.

1.7 EU's støtte til god regeringsførelse og fremme af menneskerettigheder (en grundpille i dagsordenen for forandring) bør tage sigte på at befordre en menneskerettighedsbaseret tilgang til udvikling, der omfatter følgende principper: deltagelse i de politiske processer, demokratisk indflydelse til og myndiggørelse af indehavere af rettigheder, systemer for overholdelse af menneskerettigheder i forbindelse med internationalt aftalte forpligtelser og sammenhæng mellem menneskerettighedspolitikken, udviklingspolitikken og den økonomiske politik.

(¹) EUT C 211 af 19.8.2008, s. 77-81, ordfører: Moreno Preciado: »Foreningsfrihed i Middelhavspartnerlandene« og punkt 3.13 i nærværende udtalelse

1.8 EØSU foreslår, at følgende forbedringer særligt tages i betragtning for at skabe muligheder for **en mere effektiv anvendelse af den offentlige og private støtte**:

- I betragtning af, at det oftest er de lande, der har hårdst brug for hjælp, der er ramt af de mest alvorlige former for korruption, bør ikke-statslige aktører, arbejdsmarkedets parter, menneskerettighedsorganisationer og europæiske netværk høres og inddrages i fastsættelsen af prioriteter, overvågningen, etc. med henblik på at yde særlig støtte til foranstaltninger til bekæmpelse af korruption samt i forbindelse med budgetstøttebetalinger.
- Sektortematikken bør stå i centrum for den strategiske omlægning af målet med bistanden. Udvalget skal i den forbindelse særligt fremhæve årtusindudviklingsmålene samt det sociale område, uddannelsesområdet, herunder løbende videreuddannelse, sundhedsområdet, ny ikt og adgang hertil, handicappedes rettigheder, menneskerettigheder, retten til at have et arbejde, kvinders rettigheder i arbejdsliv og dagligdag og til at deltage i samfundslivet.
- Offentlig støtte er fortsat afgørende og nødvendig for udviklingen af partnerlandene. Af hensyn til koordineringen af den direkte støtte fra medlemsstaterne og EU bør støtten fra ngo'er og den private sektor imidlertid inddrages i koordinationsprocessen, og der bør gælde samme regler for koordination af målsætninger og regnskab for denne form for støtte.
- Udvalget er fortsat bekymret over flere af medlemsstaternes tendens til at nedsætte den offentlige udviklingsbistand og understreger behovet for i højere grad at inddrage civilsamfundet i beslutninger vedrørende budgetstøtteprogrammerne.

1.9 Udvalget mener, at **Kommissionen i videst muligt omfang bør styrke den direkte inddragelse af civilsamfundet i EU og modtagerlandene** og stile mod et partnerskab. Sigtet skal være at påvirke menneskerettighedssituationen og korruptionsbekæmpelsen i positiv retning og mindske risikoen for ineffektiv hjælp og sociale problemer.

1.10 Medlemsstaterne bør holde koordineringen af deres bistand på EU-niveauet. I en situation, hvor EU står midt i en alvorlig økonomisk krise, burde de europæiske skatteydere i højere grad have mulighed for at blive bevidstgjort og oplyst om målene med bistanden og have indflydelse på dem, og, for at sikre større opbakning til målene, have relevant information via uddannelsesiltag rettet mod den brede offentlighed og mod frivillige og professionelle i civilsamfundsorganisationerne.

1.11 EU bør ligeledes sættes i stand til kraftigt at forbedre bistandens effektivitet ved *inden* indgåelsen af økonomiske partnerskabsaftaler, associerings- eller frihandelsaftaler inden for økonomi, industri og landbrug og under deres opfølgning at evaluere deres effekt.

2. Indledning

2.1 I forlængelse af grønbogen med titlen »EU's udviklingspolitik til støtte for inklusiv vækst og bæredygtig udvikling/Forbedring af virkningen af EU's udviklingspolitik« af 10. november 2010 (COM(2010) 629 final) har Kommissionen forelagt to forslag for udvalget.

2.2 På dette kritiske tidspunkt, hvor EU står over for nye globale udfordringer, og 2015, hvor årtusindudviklingsmålene skal være nået, rykker tættere på, og den næste flerårige finansielle ramme forberedes aktivt, søger EU den rette kombination af politikker, værktøjer og ressourcer for effektivt at kunne bekæmpe fattigdom i forbindelse med bæredygtig udvikling. Kommissionen foreslår en dagsorden for forandring for at øge Europas solidaritet med verdens udviklingslande i kampen mod fattigdom.

2.3 EU har allerede gjort en stor indsats for at bekæmpe fattigdom og især for at støtte opfyldelsen af årtusindudviklingsmålene. I mange dele af verden findes der dog stadig dyb fattigdom. Folkebevægelser i Nordafrika og Mellemøsten har imidlertid vist, at det er vigtigt, at der gøres solide fremskridt i opfyldelsen af årtusindudviklingsmålene. Ifølge Kommissionen bør EU's udviklingspolitik tage højde for den øgede differentiering mellem udviklingslandene. Det er også muligt for EU at arbejde tættere sammen med den private sektor, fonde, civilsamfundets organisationer og de lokale og regionale myndigheder, eftersom de spiller en afgørende rolle på udviklingsområdet. EU og medlemsstaterne bør tale og handle samlet for at opnå bedre resultater og forbedre EU's synlighed.

2.4 I betragtning af de vanskelige økonomiske og budgetmæssige tider er det afgørende at sikre, at bistandsmidlerne bruges effektivt, leverer de bedst mulige resultater og anvendes til at tiltrække yderligere udviklingsfinansiering.

2.5 Partnerlandenes udviklingsstrategier vil fortsat danne rammerne for EU's udviklingssamarbejde i overensstemmelse med principperne om ejerskab og partnerskab. EU tilstræber et større gensidigt engagement med sine partnerlande, herunder gensidig ansvarlighed for resultater. Dialog med det enkelte land inden for rammerne af et koordineret donornetværk bør føre til, at det præcist kan afgøres, hvor og på hvilken måde EU bør intervenere. EU vil desuden tilstræbe et mere effektivt samarbejde inden for det multilaterale system.

2.6 Den 7. december 2011 vedtog Kommissionen endvidere et »Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning om oprettelse af et instrument til finansiering af udviklingssamarbejde«⁽²⁾, der konkretiserer de retningslinjer, der blev udstukket i grønbogen og i de to meddelelser, der behandles efterfølgende.

⁽²⁾ COM(2011) 840 final af 7.12.2011, SEC(2011) 1469 og 1470.

3. Generelle bemærkninger

3.1 Udvalget minder om, at det i tidligere udtalelser har fremsat en række bemærkninger, der fortsat er relevante. Her skal blot nævnes nogle få:

— »EU's instrument for udviklingssamarbejde«⁽³⁾

— »Det Europæiske Instrument for Demokrati og Menneskerettigheder«⁽⁴⁾, hvori udvalget opfordrer til, at »man tager fat på en institutionel debat om, hvilken rolle civilsamfundet kan spille i EU's udenrigspolitik, når det gælder menneskerettigheder, og om mulighederne for en mere direkte inddragelse af civilsamfundet i udformningen og gennemførelsen af denne politik. Det organiserede civilsamfund bør automatisk høres inden udarbejdelsen af strategipapirer, herunder landespecifikke strategipapirer (...).«

3.2 Udvalget lægger særlig vægt på at støtte menneskerettighederne, navnlig retten til et arbejde, ligestilling mellem mænd og kvinder, beskyttelse og fremme af børns rettigheder, herunder udryddelse af børnearbejde, og uformelt, ikke socialt beskyttet arbejde (anstændigt arbejde og ILO's konventioner).

3.3 Selvom Kommissionen støtter gennemførelsen af årtusindudviklingsmål 1 (udryddelse af dyb fattigdom), konstaterer EØSU, at der stadig vies de øvrige målsætninger for lidt opmærksomhed, idet målsætningerne støtter hinandens gennemførelse. F.eks. bidrager gennemførelsen af mål 7 om at sikre miljømæssig bæredygtighed til at reducere fattigdommen.

3.4 Udvalget understreger behovet for som led i udviklingssamarbejdet specifikt at afsætte økonomiske ressourcer til kønsrelaterede spørgsmål (årtusindudviklingsmål 3). Frem for alt beklager udvalget manglen på informationer og data og systematisk overvågning, der gør, at det er meget vanskeligt at måle nogen som helst positiv eller negativ effekt, hvad angår ligestillingen mellem mænd og kvinder. Dette gør det betydeligt sværere at tilrettelægge politikker på et veloplyst grundlag og at formulere strategier og planlægge indgreb, der kan mindske uligheden. Af effektivitetshensyn bør kønsrelaterede spørgsmål integreres i alle politikker og støttes af en finansiering og bistand, der er forudsigelig. Ellers vil der ikke blive opnået resultater, og andre politikker, der tilsyneladende haster mere, vil blive prioriteret højere⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om EU's instrument for udviklingssamarbejde: det organiserede civilsamfunds og arbejdsmarkedsparternes rolle, EUT C 44 af 11.2.2011, ordfører: Giuseppe Antonio Maria Iuliano.

⁽⁴⁾ EØSU's udtalelse: »Det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder«, EUT C 182 af 4.8.2009, ordfører: Giuseppe Antonio Maria Iuliano.

⁽⁵⁾ Betænkning fra Parlamentets Udvalg om Kvinders Rettigheder om den flerårige ramme 2014-2020 – Vurdering af den kønspolitiske dimension af EU's optræden udadtil.

3.5 Mht. decentraliseringen har EØSU i forbindelse med hver eneste mission, udvalget har haft lejlighed til eller til opgave at gennemføre, via udvalgets kontakt- og opfølgingsgrupper og deltagelse i »rundbordssamtaler« (EU-Indien, EU-Brasilien, EU-AVS mv.) samt Middelhavsprocessen og naboskabspolitikken mod Øst, mødt de europæiske delegationer og konstateret, hvilke opgaver der er betroet EU's repræsentationer. Udvalget mener, at de europæiske delegationer bør udvide deres støtte til også at omfatte de europæiske civilsamfundsorganisationer, der er til stede lokalt, og at den europæiske udviklingsindsats ville blive lettere gennemskuelig herved.

3.6 EØSU støtter de foreslåede målsætninger, men har nogle forslag vedrørende instrumentet »budgetstøtte« pga. den manglende støtte i befolkningen. Der skal tages mere hensyn til henstillingerne fra civilsamfundet, arbejdsmarkedets parter og andre parter om demokrati, gennemsigtighed og sporbarhed i planlægningen og overvågningen af kampen mod sløseri, korrupsion, skatteunddragelse, magtmisbrug og misbrug af politisk autoritet og af politimæssig eller militær magt⁽⁶⁾ m.m.

3.7 For det første skal der en tilbundsående evaluering til, hvis ikke man igen om otte år (jf. de finansielle overslag 2014-2020) blot vil konstatere, at Kommissionen ganske vist er nået frem til, at resultaterne er skuffende, og at den har forsøgt at råde bod på situationen ved også at udnytte det spillerum, den nye traktat giver, men at den i sidste ende bare har forsøgt sig med mere af samme skuffe: Konsultation ex post, styrkelse af kontrollen ved overdreven detaljering, men uden styrkelse af personalesiden eller kontrol med relevansen af målgrupper, organiserede netværk eller individer. De samfundsgrupper, der er mest sårbare og har adgangsproblemer, herunder navnlig i landdistrikterne og i EU's yderste periferi, bør prioriteres højest i bistandssammenhæng.

3.8 For det andet konstateres det, at der foretrækkes et skin af effektivitet frem for bæredygtige menneskelige investeringer, idet de største økonomiske aktører på begge sider i bistandsindsatsen (donorer/modtagere) favoriseres.

3.9 Endelig bør Kommissionen foretage en tydelig opstilling af bistandsmålene og klart angive, hvordan dens bistandsprogram hænger sammen med og kan skelnes fra forhandlingsmålene for dens økonomiske partnerskabsaftaler og frihandelsaftaler. Manglende klarhed på dette område vil ikke kun skabe forvirring og misforståelser, men også føre til manglende erkendelse af, at den officielle udviklingsbistand hidtil ikke i tilstrækkelig grad har stimuleret gennemførelsen af årtusindudviklingsmålene pga. den manglende sammenhæng mellem målet med bistanden og resten af EU's indsats udadtil, navnlig handelspolitikken.

⁽⁶⁾ EØSU's udtalelse: »Regional integration med henblik på udvikling i AVS-landene«, EUT C 317 af 23.12.2009, s. 126-131, ordfører: Gérard Dantin, medordfører Luca Jahier.

3.10 EU kunne således i stedet sikre øget og bedre tilskyndelse til udvikling af en inklusiv vækst, som fremmer en overgang til en »grøn« økonomi, og som tager udgangspunkt i menneskelig udvikling og deling og overførsel af den nødvendige viden og teknologi. Endvidere kunne EU gøre sin bistand mere effektiv ved at evaluere virkningen af de økonomiske aftaler, som det indgår, og styrke »Det europæiske instrument for demokrati og menneskerettigheder«⁽⁷⁾.

3.11 Det bør her erindres, at målsætningen fra Paris-erklæringen om 7 % af medlemsstaternes BNP fortsat er målsætningen i henseende til volumen, men at en lang række stater allerede inden finanskrisen i 2008 søgte tilflugt i frasen om »mindre, men bedre hjælp« (Monterrey 2002, Johannesburg 2002). EU's medlemsstater bidrager alle til europæiske eller internationale bistandsprogrammer, men som tiden går udelukkes store samfundsgrupper fra at få del i de lovede fordele, både af økonomisk og miljømæssig art. Det, der derfor er behov for, er at genoprette tilliden på bistandsområdet og på det økonomiske område mellem civilsamfundet og de politiske og økonomiske magthavere, både i Nord og Syd.

3.12 For at sikre en velkoordineret og effektiv bistand bør medlemsstaterne og Kommissionen arbejde mod fælles mål. EU-institutionerne er for svage, hvad angår de enkelte bistandsyde medlemsstaters særinteresser. Modtagerlandenes regering har derfor i mange tilfælde kunnet udnytte EU-medlemsstaternes ofte divergerende økonomiske interesser og spille på en rivaliserende eller konkurrerende bistandsfinansiering mellem forskellige kontinenter (EU, G20, OECD etc.).

3.13 Det er vigtigt at træffe foranstaltninger, der støtter den demokratiske proces. Der bør altid søges en balance mellem høring af arbejdsmarkedets parter og andre civilsamfundsorganisationer for at vække positiv genklang og sikre en konkret virkeliggørelse af de tematiske mål.

3.14 Man kan ikke lade ude af betragtning, at EU selv lider under de sociale følger af en finanskrisen, der haft økonomiske, budgetmæssige, sociale og endda politiske konsekvenser. EU bør via sin bistand og sit udviklingssamarbejde fremme et reduceret råstofforbrug, lette overførslen af teknologi og fremme forarbejdningsindustriene i de lande, der er nettoeksportører af naturressourcer, med henblik på at reducere sit økologiske fodaftryk og samtidig afbøde virkningerne af klimaændringerne.

Erhvervs klima, regional integration og verdensmarkederne

3.15 Resultaterne af Busan-konferencen tyder ikke på, at EU på nogen særlig eller specielt beslutsom måde støttede teknologioverførsel, miljøforbedringer affødt af klimaforandringerne

eller styrkelse af de offentlige tjenester, og det må erkendes, at EU's bestræbelser drukner i sponsorering og privat finansiering afledt af multinationale eller transnationale økonomiske interesser (hvilket er et tegn på, at den private sektor er stærkt engageret i udviklingsindsatsen), også selvom EU's andel og offentlige bidrag stadig udgør ca. halvdelen af den offentlige udviklingsbistand.

3.16 På det internationale plan udfører nogle store virksomheder, som navnlig findes inden for infrastruktur, bygge- og anlæg, vand, fødevarer, energi etc., forudgående gennemførlighedsundersøgelser for modtagerlandenes regeringer, der skal overbevise kommende investorer og udnytte modtagerlandenes forpligtelse til at overholde grundlæggende rettigheder og rent faktisk at håndhæve dem, idet der gives indtryk af, at der sættes gang i storstilede anlægsprojekter. Imidlertid er det forekommet, at medlemmer af de subnationale eller nationale myndigheder i modtagerlandene har placeret midlerne på de finansielle markeder uden i alle tilfælde at bidrage til gennemførelsen af de projekter, som midlerne oprindeligt var afsat til, da de er blevet omdirigeret til europæiske finanscentre, »til et sikkert sted« eller indsat på private konti.

3.17 Udvalget støtter endvidere målsætningerne om bekæmpelse af skatteunddragelse og korrupsion, der bør omfatte bekæmpelse af hvidvaskning af penge, der stammer fra kriminalitet eller skatteunddragelse, uformelt arbejde eller tvangsarbejde og børnearbejde. På den måde vil EU sammen med de øvrige donorer bedre kunne opnå målsætningen om koordinering.

3.18 Det er med andre ord bydende nødvendigt, at EU tilskynder medlemsstaterne til på en koordineret og integreret måde at øge deres bidrag, konsultere civilsamfundet i deres hjemlande om relevansen af disse målsætninger for at overbevise medlemsstaterne om, at udviklingshjælp ikke blot er et spørgsmål om image og markedsandele, og til at fremme og befordre dialogen mellem civilsamfundets forskellige organisationer, arbejdsmarkedets parter og medlemsstaterne under inddragelse af de lokale og regionale myndigheder, både internt i EU og udadtil.

4. Særlige bemærkninger

4.1 Civilsamfundets organisationer vedtog efter den støtte, der modtog via Accra-forummet i september 2010, de såkaldte »Istanbul-principper« om udviklingseffektivitet, der var frugten af en lang høringsproces i mere end 70 lande og sektorer. Disse principper udgør fundamentet i en international ramme for udviklingseffektivitet, der blev vedtaget i juni 2011, og som opstiller kriterier for fortolkningen af principperne og en strømning af civilsamfundsorganisationernes praksis og samtidig skaber forudsætninger for en tilpasning til lokale og sektorielte forhold. I den forbindelse er udvalget af Kommissionen blevet anmodet om at afgive en sonderende udtalelse for at få fastlagt,

⁽⁷⁾ Se fodnote 4.

hvordan civilsamfundet kan deltage i udviklingspolitikken og udviklingssamarbejdet inden for rammerne af den strukturerede dialog ⁽⁸⁾.

4.2 EØSU tillægger forberedelsen af FN's konference om bæredygtig udvikling i Rio de Janeiro i juni 2012 stor betydning.

4.3 På den baggrund henviser udvalget til konklusionerne og anbefalingerne i sin udtalelse om »Rio+20: mod en grøn økonomi og bedre styring – Det europæiske organiserede civilsamfunds bidrag« ⁽⁹⁾ samt budskabet i sin nylige tillægsudtalelse »EØSU's holdning til forberedelserne til FN's konference om bæredygtig udvikling (Rio+20)« ⁽¹⁰⁾.

4.4 Ved FN's Rio+20-konference må verdens ledere forpligte sig til en konkret handlingsplan, der fører til virkeliggørelse af årtusindudviklingsmålene, en bæredygtig udvikling og udryddelse af fattigdom (mål nr. 1) inden for vores planets begrænsede kapacitet.

4.5 EØSU understreger navnlig, at udryddelse af fattigdom og garanteret adgang til tilstrækkelig føde, rent vand og bæredygtig energi for alle må stå øverst på Rio+20-dagsordenen. Fremme af et miljøvenligt landbrug i udviklingslandene spiller en vigtig rolle i fattigdomsbekæmpelsen og i forbedringen af fødevarerikkerheden og udgør en drivkraft for udviklingen af økonomisk velstående landdistrikter.

4.6 Hvad angår den private sektor bør anerkendelsen af arbejdsmarkedsparterne (dvs. arbejdsgiver- og arbejdstagerorganisationerne) og den sociale dialog støttes i en lang række partnerlande. Den sociale dialog er afgørende for at sikre bredt demokratisk ejerskab af målsætningerne om økonomisk, social og miljømæssig udvikling som anbefalet i FN's udviklingsprogram og miljøprogram (UNDP og UNEP) (omstilling til en grøn økonomi) og for at sikre overholdelse af de grundlæggende arbejdsretlige normer og fremme af den sociale retfærdighed. Gennem den sociale dialog og ved at sikre social retfærdighed bidrager arbejdsgiver- og arbejdstagerrepræsentanterne til at fastlægge en effektiv strategi for den sociale, økonomiske og miljømæssige udvikling og styrker konflikthåndtering og social stabilitet.

4.7 Det er vigtigt, at samtlige berørte aktører i den private sektor gennem udbredt brug af princippet om virksomhedernes sociale ansvar og lignende initiativer anvender de principper og

arbejdsretlige normer, der er fastsat i ILO's konventioner og overvåget af ILO's tilsynssystem. Især bør de multinationale selskaber, navnlig hvor disse på et eller andet tidspunkt drager nytte af ledsagende offentlig støtte, gøre en aktiv indsats, så det kan ses, at de overholder de vejledende principper for erhvervslivet og menneskerettigheder i FN's »Protect, Respect and Remedy«-ramme, ILO's trepartserklæring om multinationale virksomheder og socialpolitik, OECD's retningslinjer for multinationale virksomheder og FN's globale pagt (»Global Compact«). De har endvidere muligheden for at følge den bedste praksis, der er etableret gennem samarbejdet mellem Verdensbankens Internationale Finansieringsinstitution (SFI) og ILO om fremme af grundlæggende arbejdsnormer i hele produktionskæden.

4.8 Støtte fra den private sektor kan vise sig at være en fordel for udviklingen, men officiel udviklingsbistand bør ikke bruges til at dække risici for den private sektor eller træde i stedet for offentlige tjenester. De offentlig-private partnerskaber (OPP) skal på grundlag af en dybtgående analyse af, hvad der reelt er behov for på langt sigt, muliggøre og sikre en ligelig fordeling af risici i samfundet samt adgang til prisoverkommelige og miljømæssigt bæredygtige varer og tjenesteydelser. De bør være udtryk for en reel flerpartstilgang og ikke anvendes som et værktøj til privatisering, hvor de eksisterende offentlige tjenester er effektive eller blot har behov for at blive forbedret.

4.9 Den sociale økonomis virksomheder og organisationer (herunder kooperativer) bør som nøgleaktører i befordringen af en bæredygtig udvikling i modtagerlandene høres og deltage i fastlæggelsen af mål og støttes i virkeliggørelsen heraf med henblik på at udvikle deres potentiale som aktører og medansvarlige i bistandssammenhæng.

4.10 I mange lande i Afrika, Asien og Latinamerika, der nu kategoriseres som »mellemindkomstlande«, er fattigdommen – i betragtning af den stadig større kløft mellem rig og fattig – stadig langt fra forsvundet. Det bør navnlig bemærkes, at 75 % af de fattige stadig lever i mellemindkomstlande. Dette betyder, at målsætningen om at opbygge demokratiske og retfærdige samfund med stærke arbejdsmarkedsparter, stadig er relevant for de geografiske programmets vedkommende.

4.11 Under alle omstændigheder bør alle udviklingslande fortsat kunne modtage støtte via de tematiske programmer, hvorfor disse bør styrkes. I den henseende bør planen om at højst at have tre temaer pr. land nedtones i tæt samarbejde med modtagerlandenes regeringer, den private sektors økonomiske og sociale aktører og civilsamfundets organisationer.

4.12 Også den politiske beslutning om gradvis at ophøre med at støtte »de rigeste udviklingslande« bør bero på relevante indikatorer såsom FN's indikatorer for menneskelig og social udvikling og træffes i international enighed – opnået i OECD-regi – for at mindske de indre forskelle.

⁽⁸⁾ EØSU's udtalelse: »Inddragelse af civilsamfundet i EU's udviklingspolitikker og i udviklingssamarbejdet«, EUT C 181 af 21.6.2012, s. 28.

⁽⁹⁾ EUT C 376 af 22.12.2011, s. 102.

⁽¹⁰⁾ EUT C 143 af 22.5.2012, s. 39.

4.13 EØSU støtter målsætningen om at styrke de nationale aktørers indflydelse og legitimitet i partnerlandenes budgetproces, og mener, at hvis dette gøres effektivt, kan offentliggørelsen af faktuel og verificerbar information om budgetstøtteforanstaltninger sikre mærkbare fremskridt i virkeliggørelsen af bistands- og årtusindmålene. Udvalget støtter derfor Kommissionens indsats på området.

Bruxelles, den 24. maj 2012

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg

BILAG

til Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs Udtalelse

Følgende ændringsforslag blev forkastet, men opnåede mindst en fjerdedel af stemmerne:

Ændringsforslag 14

Punkt 3.16

»På det internationale plan afhænger likviditeten af meget store virksomheder (som navnlig findes inden for infrastruktur, bygge- og anlæg, vand, fødevarer, energi etc.)⁽¹⁾ i nogle tilfælde for meget af den officielle udviklingsbistand. Formålet med de forudgående gennemførlighedsundersøgelser, der laves for modtagerlandenes regeringer, er at overbevise kommende investorer, og de udnytter modtagerlandenes forpligtelse til at overholde grundlæggende rettigheder og rent faktisk at håndhæve dem, idet der gives indtryk af, at der sættes gang i storstilede anlægsprojekter. Imidlertid er det forekommet, at medlemmer af de subnationale eller nationale myndigheder i modtagerlandene har placeret midlerne på de finansielle markeder uden i alle tilfælde at bidrage til gennemførelsen af de projekter, som midlerne oprindeligt var afsat til, da de er blevet omdirigeret til europæiske finanscentre, til et sikkert sted eller indsat på private konti.«

Begrundelse

Punktet synes ikke at være klart og/eller tilføje udtalelsen nogen merværdi. Det sidste punktum synes ikke at pege på et alment problem, men en enkelt kriminel handling af en eller flere personer. Merværdien af dette er mere end uklart.

Resultat af afstemningen

Stemmer for: 57

Stemmer imod: 137

Stemmer hverken for eller imod: 29

Ændringsforslag 10

Punkt 4.8

»Støtte fra den private sektor er et centralt element i kan vise sig at være en fordel for udviklingen, men officiel udviklingsbistand bør ikke bruges til at dække risici for den private sektor eller træde i stedet for offentlige tjenester. De offentlig-private partnerskaber (OPP) skal på grundlag af en dybtgående analyse af, hvad der reelt er behov for på langt sigt, muliggøre og sikre en ligelig fordeling af risici i samfundet samt adgang til prisoverkommelige og miljømæssigt bæredygtige varer og tjenesteydelser. De bør være udtryk for en reel flerpartstilgang og ikke anvendes som et værktøj til privatisering, hvor de eksisterende offentlige tjenester er effektive eller blot har behov for at blive forbedret.«

Begrundelse

Det er nødvendigt med en afbalanceret tilgang.

Resultat af afstemningen

Stemmer for: 96

Stemmer imod: 126

Stemmer hverken for eller imod: 11

⁽¹⁾ Indtil reformen af Verdensbankens og Den Europæiske Investeringsbanks støtteberettigelseskriterier og selv indtil nu på trods af reformerne.